

Підрив Каховської ГЕС та закупівлі у зв'язку з ЦИМ

Черговий воєнний злочин російської федерації привів не лише до мільйонних чи навіть мільярдних збитків України, але й, на жаль, до того, що тисячі українців вимушені рятуватися від руйнівної сили води. Утім, ми, як єдина нація, допомагаємо одне одному, тому у цій статті поговоримо про закупівлі, що виникли у зв'язку з підривом Каховської ГЕС.

Закупівлі, що виникли у зв'язку з підривом Каховської ГЕС

Якщо умовно ваше підприємство / установа / організація взялась за облаштування місць проживання евакуйованих внаслідок підриву Каховської ГЕС осіб, то, зрозуміло, роль керівництва полягає в організації та контролі цього процесу, а от **роль уповноваженої особи — відзвітуватися в електронній системі** про такі витрати.

У контексті закупівель слід знати вартісні межі закупівель, які наразі діють, щоб зрозуміти, як обґрунтовувати вибір виду закупівлі:

Вартісні межі	Вид закупівлі згідно з Особливостями
«Допорогові» закупівлі	
від 0,01 грн до 100 тис. грн (товари та послуги, крім послуг з поточного ремонту)	• Спрощена закупівля за наказом ДП «Прозорро» № 25 або• «Пряма» закупівля без використання електронної системи або• Електронний каталог у разі закупівлі товару
від 0,01 грн до 200 тис. грн (послуги з поточного ремонту)	
від 0,01 грн до 1,5 млн грн (роботи)	
«Понадпорогові» закупівлі	

від 100 тис. грн (товари та послуги, крім послуг з поточного ремонту)	• Відкриті торги або• Електронний каталог у разі закупівлі товару (ЗЦП) або• Рамкові угоди у разі закупівлі товару або послуг або• Закупівля за виключеннями, що вичерпно передбачені у пункті 13 Особливостей
від 200 тис. грн (послуги з поточного ремонту)	
від 1,5 млн грн (роботи)	

Тож, у разі необхідності витрат, що виникли у зв'язку з підривом Каховської ГЕС у межах «допорогових» сум, розуміємо, що найшвидше — просто укласти прямий договір. Рекомендуємо навіть у цій ситуації пам'ятати про [принципи здійснення закупівель](#), закріплені у статті 5 Закону України «Про публічні закупівлі», зокрема максимальна економія, ефективність та пропорційність.

Чи «сумувати» таку допорогову закупівлю з іншими закупівлями замовника?

Опираючись на пункт 15 [Особливостей](#) та роз'яснення Мінекономіки у листі [від 03.09.2020 вих. 3304-04/54160-06](#), вважаємо, що ні, не потрібно, бо уповноважена особа не могла заздалегідь передбачити у своєму плані таку закупівлю. Наведемо приклад того, що можна прописати у протоколі уповноваженої особи:

Орієнтовний приклад тексту в протоколі УО

«...»

Під час розгляду питання порядку денного:

Відповідно до пунктів 1, 3 загальних положень Особливостей ці особливості встановлюють порядок та умови здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», із забезпеченням захищеності таких замовників від воєнних загроз на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування. Замовники, що зобов'язані здійснювати публічні закупівлі товарів, робіт і послуг відповідно до Закону, проводять закупівлі відповідно до Закону з урахуванням цих особливостей.

Згідно з пунктом 11 Особливостей для здійснення закупівель товарів і послуг (крім послуг з поточного ремонту), вартість яких є меншою ніж 100 тис. гривень, послуг з поточного ремонту, вартість яких є меншою ніж 200 тис. гривень, робіт, вартість яких є меншою ніж 1,5 млн гривень, замовники можуть використовувати електронну систему закупівель відповідно до умов, визначених адміністратором електронної системи закупівель, у тому числі електронний каталог для закупівлі товарів. У разі здійснення таких закупівель без використання електронної системи закупівель замовник обов'язково дотримується принципів здійснення публічних закупівель, визначених Законом, вносить інформацію про таку закупівлю до річного плану та оприлюднює відповідно до пункту 3⁸ розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» Закону в електронній системі закупівель звіт про

договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель. Згідно з пунктом 3⁸ розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону у звіті про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель, замовники можуть не публікувати інформацію про своє місцезнаходження та/або місцезнаходження постачальників (виконавців робіт та надавачів послуг), та/або місце поставки товарів, виконання робіт чи надання послуг, якщо поширення такої інформації несе ризики для безпеки замовника та/або постачальників (виконавців робіт та надавачів послуг).

Відповідно до пункту 15 Особливостей, якщо у замовника виникла додаткова потреба (яку замовник не міг передбачити на момент здійснення закупівлі за тотожним предметом закупівлі) у здійсненні закупівлі за предметом закупівлі, закупівля за яким ним уже була здійснена у поточному році, очікувана вартість такого предмета закупівлі не додається до очікуваної вартості тотожного предмета закупівлі (тотожних предметів закупівель), закупівля яких була здійснена; замовник обирає вид закупівлі такого предмета закупівлі з урахуванням вартісних меж, визначених цими особливостями.

У листі Мінекономіки від 03.09.2020 вих. 3304-04/54160-06, зокрема, зазначено, що у разі виникнення додаткової потреби у товарах, роботах чи послугах, яку замовник не міг передбачити, замовник може вносити відповідні зміни до річного плану закупівель, шляхом створення нових та/або редагування/видалення існуючих рядків річного плану з інформацією про закупівлі. Водночас, ураховуючи поняття «предмет закупівлі», такий предмет закупівлі (у новоствореному чи відредагованому рядку річного плану) у такому випадку вважатиметься новим предметом договору і новим предметом закупівель. При цьому, зважаючи на те, що планування здійснюється на підставі наявної потреби у закупівлі, очікувана вартість такого предмета закупівлі зазначається замовником саме на момент внесення змін до річного плану, без урахування обсягів закупівель за аналогічним предметом закупівлі, які вже були здійснені у поточному році чи проводяться під час внесення змін у річний план.

При цьому 06.06.2023 о 02:50 ночі російські окупанти здійснили внутрішній підрив конструкцій Каховської ГЕС, що належить державній компанії Укргідроенерго. Підрив підтвердила й Наглядова Рада Укргідроенерго на офіційній сторінці — https://uhe.gov.ua/media_tsentri/novyny/zayava-naglyadovoi-radi-ukrgidroenergo. У зв'язку з підривом Каховської ГЕС у зоні підтоплення, зокрема, опинились населені пункти Херсонської області; проводиться евакуація населення з районів ризику, зокрема пунктом 3 [розпорядження начальника обласної військової адміністрації Херсонської обласної військової адміністрації від 06.06.2023 № 275](#) визначений район проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт — деокупована територія Херсонської області.

З огляду на вищевказане, зазначена у цьому протоколі Закупівля є саме додатковою та непередбачуваною потребою.

Отже, враховуючи усе вищевикладене є необхідність у прийнятті невідкладного рішення щодо здійснення Закупівлі шляхом оприлюднення звіту про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи закупівель.

... »

Увага! Приклад є суто орієнтовним і таким, що потребує вичитки та корегування

уповноваженою особою залежно від ситуації замовника!

Що з «понадпороговою» закупівлею? З метою оперативного реагування на наслідки підриву Каховської ГЕС, замовник може розглянути винятки, передбачені пунктом 13 Особливостей, зокрема у підпунктах 3, 4:

3) замовник не може дотриматися строків для проведення закупівлі із застосуванням відкритих торгів та/або електронного каталогу, що повинно бути документально підтверджено замовником, якщо публічні закупівлі товарів, робіт і послуг здійснюються для:

проведення заходів із мобілізації та **цивільного захисту** (цивільний захист — комплекс заходів, які реалізуються на території України в мирний час та в особливий період і спрямовані на захист населення, територій, навколишнього природного середовища, майна, матеріальних і культурних цінностей від надзвичайних ситуацій та інших небезпечних подій, запобігання виникненню таких ситуацій та подій, ліквідацію їх наслідків, надання допомоги постраждалим, здійснення державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки);

будівництва, **облаштування місць проживання** внутрішньо переміщених та **евакуйованих осіб**;

будівництва, поточного ремонту, облаштування захисних споруд цивільного захисту, в тому числі споруд подвійного призначення, найпростіших укриттів. Спорудами подвійного призначення можуть бути наземні або підземні споруди чи їх окремі частини, що спроектовані або пристосовані для використання за основним функціональним призначенням, у тому числі для захисту населення, та в яких створені умови для тимчасового перебування людей. Найпростішим укриттям може бути фортифікаційна споруда, цокольне або підвальне приміщення, інша споруда підземного простору, у якій можливе тимчасове перебування людей для зниження комбінованого ураження від небезпечних чинників, а також від дії засобів ураження в особливий період. Швидкостроєвувана захисна споруда цивільного захисту — це споруда, що зводиться (виготовляється, монтується) за короткий час із спеціальних конструкцій (виробів), вимоги до яких встановлюються будівельними нормами, стандартами та правилами;

підготовки до проведення опалювального сезону (крім закупівлі енергоносіїв);

4) існує нагальна потреба у здійсненні закупівлі у зв'язку з виникненням об'єктивних обставин, що унеможливають дотримання замовником строків для

проведення закупівлі із застосуванням відкритих торгів та/або електронного каталогу, яка повинна бути документально підтверджена замовником (передплатники порталу можуть завантажити [приклад підстави для здійснення закупівлі за пп. 4 п. 13 Особливостей: нагальна потреба](#)).

Важливо пам'ятати, що обидві ці підстави передбачають необхідність наявності документального підтвердження.

Мінекономіки у відповідь на запит [1083/2022](#) повідомило, що підстави, за наявності яких замовник укладає договір про закупівлю без застосування відкритих торгів та / або електронного каталогу для закупівлі товару, можуть бути підтверджені в цілому як внутрішніми документами (наприклад, наказом, розпорядженням, доповідною / службовою запискою, протоколом тощо), так і зовнішніми документами (наприклад, нормативно-правовими актами або листами компетентних органів влади, установ, підприємств, організацій тощо).

Приклад

Умовно Львівська міська рада шляхом направлення листа до замовника зобов'язала останнього підготувати 1200 місць для проживання евакуйованих осіб з Херсонщини. На підставі отриманого доручення замовник скликав комісію, яка у максимально короткі строки підготувала план заходів, на виконання якого необхідно закупити товарів на 175 000 грн (ліжка, ковдри тощо).

Уповноважена особа вирішила закупити необхідні товари відповідно до затвердженого плану заходів згідно з абзацом 3 підпункту 3 пункту 13 Особливостей, а саме: придбання замовниками товарів і послуг (крім послуг з поточного ремонту), вартість яких становить або перевищує 100 тис. гривень, послуг з поточного ремонту, вартість яких становить або перевищує 200 тис. гривень, робіт, вартість яких становить або перевищує 1,5 млн. гривень, може здійснюватися шляхом укладення договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу для закупівлі товару у разі, коли замовник не може дотриматися строків для проведення закупівлі із застосуванням відкритих торгів та/або електронного каталогу, що повинно бути документально підтверджено замовником, якщо публічні закупівлі товарів, робіт і послуг здійснюються для будівництва, облаштування місць проживання внутрішньо переміщених та евакуйованих осіб.

У цій ситуації уповноважена особа вибрала цю підставу, оскільки вона закуповує товар вартістю, яка перевищує 100 тис. грн, для облаштування місць проживання евакуйованих осіб.

У цій ситуації документальним підтвердженням може бути: лист міської ради; затверджений підприємством план заходів; [розпорядження начальника обласної військової адміністрації від 06.06.2023 № 275](#), де пунктом 3 визначений район проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт — деокупована територія

Херсонської області, тощо.

Насамкінець зазначимо: ми віримо, що винні будуть покарані, а люди, які потребують допомоги, отримають гідну підтримку.

Ознайомтесь також з [інфографікою про зміни до Особливостей з 19.05.2023](#). А все про застосування виключень за пунктом 13 Особливостей ви знайдете в електронній книзі [«Закупівлі за виключеннями згідно з пунктом 13 Особливостей»](#):

НОВИНИ | СТАТТІ | ІНСТРУМЕНТИ | КОНСУЛЬТАЦІЇ | НАВЧАННЯ | ТЕНДЕРНИЙ СУПРОВІД | ВІДЕО

Підписатися

ЗАМОВНИКАМ ^

УЧАСНИКАМ ^

ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ ^

ПРАВОВА БАЗА ^

ЖУРНАЛИ

КНИГИ

ТЕСТИ

Головна — Книги

Книги

В цьому розділі редакція журналу "Радник в сфері державних закупівель" публікує підбірки статей та книги, які зручно використовувати для самонавчання та поглиблення своїх знань у певних темах

